

הבדלי חקיקה בין ישראל ליהודה ושומרון

מוגש לוועדת חוקה חוק ומשפט

הקדמה

החקיקה ביהודה ושומרון שונה מהותית מזו הקיימת בצדו השני של הקו הירוק, והחוקים הנחקקים בכנסת ישראל אינם מוחלים באופן אוטומטי על שטחים אלו.

תושבי יו"ש מתמודדים עם חוסר בהירות לגבי הדין החל עליהם, ונוצר מצב שבו על תושבים שונים של אותו אזור ועל אזרחים של אותה מדינה חל דין שונה.

הדין הפלילי - דיני העונשין וסד"פ הוחלו ביו"ש בצו אלוף ולפיכך תושבי ישראל החיים ביהודה ושומרון מחויבים לחוקים אלו. חוקים אשר נושאים עונש פלילי ולא הוחלו בצו מיוחד כדוגמת חוק האסבסט המוזכר להלן, אינם חלים ביו"ש ואף תושבי ישראל אינם מחויבים אליהם בשטחי יו"ש.

על תושבי האזור אשר אינם תושבי ישראל חלים צווי אלוף והחוק הירדני מלפני שנת 1967.

הדין האזרחי - נחלק לשניים: תחומי ההתיישבות הישראלית ושאר השטח. בתחומי ההתיישבות הוחלו בצווי אלוף תקנון המועצות המקומיות¹ ותקנון המועצות האזוריות² אשר מחילים חלק נכבד מן החוקים החלים בדין הישראלי ואשר הותאמו לאזור (ואשר לעיתים קרוי "משפט המובלעות").

בשאר השטח המצוי מחוץ לתחומי ההתיישבות הישראלית, חלים במקביל הדין הירדני מ-1967 ותחיקת הביטחון ולעיתים אף הדין העות'מני והדין הבינלאומי על פי העניין וההקשר.

בנוסף, ראוי לציין כי קיימת חוסר בהירות משפטית באשר למעמד השטח, דבר אשר יוצר בעיות רבות בהגדרת החוקים החלים עליו כפי שנוכר והובהר בדו"ח ועדת לוי³.

לפיכך, המצב החוקי המיוחד של יהודה ושומרון יוצר בפועל הבדלי מעמדות בין אזרחים תושבי האזור ובין אזרחים תושבי ישראל, בין מתיישבים מצד אחד של הקו הירוק ובין מתיישבים מצדו האחר.

בפתח הדברים נציין כי קיים קושי מהותי בחיפוש ובאיתור צווים וחוקים מעודכנים החלים ביהודה ושומרון. בשונה משטחה הריבוני של ישראל בה קיימים מאגרי חקיקה ממשלתיים מעודכנים, נגישים ונוחים, ביו"ש המאגר הרשמי היחיד המעודכן נמצא באתר הפרקליטות הצבאית והוא מורכב מקבצי pdf, אינו מסודר, לא נוח לשימוש ומקשה על מציאת חקיקה עדכנית רלוונטית. עובדה זו מהווה פער נוסף ומקימה קושי נוסף על תושבי יו"ש המבקשים לדעת מה הם החוקים החלים עליהם באזור. בכך נפגעים שני עקרונות יסוד של עקרון שלטון החוק לפיהם על החוק להיות גלוי ושווה לכל. על מנת להמחיש את הפערים הקיימים, נעזרנו במספר דוגמאות:

¹ צו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה ושומרון) (מס' 892), תשמ"א-1981.

² צו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה ושומרון) (מס' 783), תשל"ט-1979.

³ דו"ח הוועדה לבחינת הבנייה ביהודה ושומרון בראשות כב' השופט בדימוס אדמונד לוי ז"ל

תכנון ובנייה:

דיני המקרקעין ודיני התכנון והבנייה הישראלים אינם חלים ביהודה ושומרון והדינים הקיימים מורכבים מן הדין העות'מאני, המנדטורי, הירדני ותחיקת הביטחון הישראלית.

דו"ח ועדת לוי¹ דן בנושא התכנון והבנייה ביהודה ושומרון באופן מפורט ובו ניתן למצוא התייחסות לנושאים שונים ופערים בין המצב המשפטי בישראל ליו"ש וביניהם בעיות באישורי כבישי גישה ליישובים, אי סדרים בוועדות ערר, בעיות בגישה לרישום המקרקעין (טאבו) ועוד.

מס רכוש - הוא מס המוטל על קרקע פנויה שאינה קרקע חקלאית ונגבה בגין קרקעות פנויות שפחות מ- 30% מזכויות הבנייה שלהן נוצלו. מטרת החוק היא לעודד את בעלי הקרקע להשביח את הקרקע שברשותם ולבנות עליה במקום להשאירה עומד ריקה. המס הוא מס שנת.

תיקון מס' 45 לחוק מס שבח שתחולתו מ- 1.1.2000, קבע מס רכוש בשיעור אפס והביא לביטול גבייתו ובמקומו נקבע מס מכירה. ביום 12 באוגוסט 2007 אישרה הממשלה את תקציב המדינה לשנת 2008 וחוק ההסדרים ובמסגרתו בוטל גם מס המכירה (שכאמור החליף את מס רכוש) עם תחולה רטרואקטיבית ליום 1.8.07⁴, לפיכך כיום לא חל תשלום מס רכוש ו/או מכירה בישראל על קרקע פנויה.

המצב ביהודה ושומרון: ישנו תשלום מקביל למס רכוש אשר הנו ייחודי לאזור⁵ והוא נקרא "ארנונה על אדמת בניין". הסמכות להטיל "ארנונה על אדמת בניין" היא מכוח סעיף 76(ב) לתקנון המועצות המקומיות.

מס זה הוא תשלום על מגרשים ריקים ("אדמת בניין" היא קרקע שאינה אדמה חקלאית ואינה קרקע תפוסה או בניין), ומשולם לרשות המקומית. תעריפי המס נקבעים בצו הארנונה והנם שונים מרשות לרשות. בפברואר 2016 הוגשה הצעת חוק ע"י ח"כ דוד אמסלם במסגרת חוק ההסדרים לביטול מס מפלה זה⁶.

בעבר אף הוגשו נגד מס זה שתי עתירות לבג"ץ בדרישה לבטלו בטענה של אי שוויון בתשלומים בין תושבי האזור לשאר תושבי ישראל אך בג"ץ דחה את העתירות בנימוק לפיו קיימים מספר הב'דלים בין המיסים⁸.

היטל השבחה - מקורו בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965. היטל השבחה הוא תשלום חובה הנדרש מבעל מקרקעין או מחוכר לדורות על ידי הוועדה המקומית והוא חל על בעל זכויות בקרקע שזכויותיה הושבחו עקב אישור תכנית, מתן הקלה או שימוש חורג וכדו'⁹.

המצב ביהודה ושומרון: ענייני תכנון ובנייה ושומרון מוסדרים בחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים הירדני (חוק זמני מספר 79) משנת 1966 על פי עקרון שמירת הדינים. בשנת 1967 הוצא צו בדבר תכנון ערים, כפרים ובניינים (יהודה ושומרון) (מספר 418) אשר בו נקבעו הוראות התאמה. המועצות המקומיות ביהודה ושומרון אינן נוהגות לגבות היטל או מס כלשהו בעבור השבחה שנעשתה עקב אישור תכנית, הקלה, או שימוש חורג¹⁰.

יש לציין כי מצב זכויות הקניין בקרקע ביו"ש שונה לעיתים קרובות מאלה הקיימות בישראל. חלק משמעותי ביותר ממחזיקי הקרקעות ביו"ש הם רק במעמד של "בר - רשות", במיוחד בשטחים הנמצאים תחת תפיסה צבאית ועל כן גם אין הצדקה להטיל עליהם את ההיטל.

⁴http://www.taxo.co.il/info/Property_Tax_Mas_Rechush_guide.asp#1

⁵http://www.moin.gov.il/Subjects/MunicipalRate/Pages/default.aspx

⁶ הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון – ביטול ארנונה על אדמת בניין באזור), התשע"ו-2016

⁷ תשלום לרשות מקומית מול תשלום לקופת המדינה, חישוב המס על פי שטח או לפי מ"מ ועוד...

⁸ בג"ץ 5336/00 אשד חברה לבניה בע"מ נ. שר האוצר

⁹ חוק התכנון והבניה, התשמ"א-1981, התוספת השלישית סעיפים 1(א),2(א)

¹⁰http://landtax.co.il/books/hashbacha/hashbacha-03.asp

בנוסף, ראוי לציין כי היטל השבחה הנו כסף המועבר לרשות המקומית ואת הפגיעה הכלכלית הנגרמת ביו"ש עקב אי גביית ההיטל סופגות הרשויות האזוריות והמקומיות.

חינוך:

חוק לימוד חובה - התש"ט 1949 קבע כי על כל ילד מגיל 5 ועד גיל 18 יחול חוק לימוד חובה¹¹, בשנת 1984 תוקן החוק כך שיחול מגיל 12¹². אולם עד היום לא ייושם חוק זה במלואו. בינואר 2015 התקבלה החלטת ממשלה לפיה החל משנת הלימודים התשע"ו (2016) ועד שנת הלימודים התשע"ח (2018) יוחל החוק בהדרגה על כלל האוכלוסייה בישראל¹³, אך בפועל בפתחת שנת הלימודים התשע"ו הודיעו הרשויות כי לא יאכפו את החוק בשנת לימודים זו עקב חוסר יכולת לעמוד בתנאים אותם קבע החוק¹⁴.

חוק לימוד חובה הוא חוק סוציאלי בעל משמעויות כלכליות רבות. הוא מאפשר ומחייב הורים לחנך את ילדיהם ללא תשלום, החל מגיל 3 ועד גיל 18 ומטרתו היא להעניק לכלל הילדים בישראל את האפשרות לקבל חינוך איכותי ללא עלות.

המצב ביהודה ושומרון: חוק לימוד חובה הוחל ביהודה ושומרון בצו נספח לתקנון המועצות המקומיות ובשל כך חל אך ורק בתחומי ההתיישבות ובצורה מקומית אינדיבידואלית. הצו חתום על ידי המנהלת הכללית של משרד החינוך. לאור האמור, ייתכנו הבדלים בהחלת החוק במקומות השונים, כך לדוגמא:

- בתאריך 20 לאוגוסט 2001 ניתן צו המורה על החלת החוק **מגיל 3** בביתר עילית¹⁵. ואילו 133 במרץ 2000 ניתן צו המורה על החלת החוק **מגיל 4** ברשימת יישובים אחרים¹⁶.

על פי הנתונים בידינו נראה כי חוק לימוד חובה אינו מוחל באופן אוטומטי אלא מצריך החלה פרטנית, כאשר הצו האחרון בעניינו ניתן בשנת 2001. לאור האמור, נראה כי ללא החלה ספציפית של החוק בצו, יישובים שעליהם לא הוחל הצו באופן מפורט לא יהיו כפופים להחלטת הממשלה האמורה וקיים חשש כי יוותרו מאחור בלא חוק מחייב עד שיוצא צו בעניינם.

חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה-התשנ"ז-1997 מטרת החוק כפי שנקבעו בהגדרות¹⁷ הן:

לתת הזדמנות שווה בחינוך לכל ילד בישראל כדי להביאו למיצוי מרבי של כישורויותיו. להוסיף שעות לימודים וחינוך על השעות הקיימות במוסדות החינוך כדי להרחיב ולהעמיק את הידע וההשכלה של התלמיד, להוסיף חינוך לערכים ופעילות חברתית והכל במסגרת מטרת החינוך הממלכתי.

החוק קובע את מספר שעות הלימוד בימי השבוע ולפיכך מאפשר הענקת חינוך איכותי יותר. במהלך השנים יושם החוק בצורה חלקית במקומות שונים בארץ ויישום המלא נדחה עקב בעיות כספיות. לאחרונה פורסם כי האוצר מציע לדחות את יישום החוק בחמש שנים נוספות¹⁸. בחוק נקבע כי תכנית יום לימודים ארוך תוחל בבתי הספר בצורה הדרגתית עד להחלה סופית בשנת הלימודים התשע"ח (2018)¹⁹.

המצב ביהודה ושומרון: רק לאחר שהחוק אכן יוחל בישראל, יידרש האלוף להוציא צו ולהחילו באופן מפורש, דבר שעשוי לקחת חודשים רבים ולעיתים אף למעלה משנה. תלמידים ביו"ש

¹¹ סעיף 2(א) לחוק לימוד חובה התש"ט-1949.

¹² חוק לימוד חובה התש"ט-1949 (תיקון 16).

¹³ <http://citizenship.cet.ac.il/ShowItem.aspx?ItemID=9fc682d5-57c0-4bf8-97ed-130c16b7adbcc9&lang=HEB>

¹⁴ <http://www.themarker.com/news/education/1.2560209>

¹⁵ צו לימוד חובה (החלה בגני ילדים) א' באלול התשס"א-20 לאוגוסט 2001.

¹⁶ צו לימוד חובה (החלה בגני ילדים) ו' באדר ב' התש"ס-13 במרץ 2000.

¹⁷ חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997, סעיף 2(א,ב).

¹⁸ <http://www.themarker.com/news/education/1.3028726>

¹⁹ חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997 סעיף 4(א) (תיקון מס' 8) תשע"ו-2015

עשויים למצוא עצמם עם זכויות שונות ופחות שעות לימוד מחבריהם הלומדים בשאר שטחה של ישראל.

דיני בריאות:

תקנות הרוקחים(תכשירים), תשמ"ו-1986 - תקנות הרוקחים(תכשירים) קובעים תקנות לגבי תכשירים בריאותיים, ייבואם, שיווקם ועוד.

תקנה מספר 4 קובעת כי "לא ישווק אדם תכשיר רשום שאינו ארוז מראש במפעל המייצר, אלא באישור המנהל ובתנאים שקבע; אישור יכול להיות כללי או לעניין תכשיר מסוים."

המשמעות היא איסור כל שיווק של כל תכשיר רפואי רשום שאינו ארוז מראש במפעל המייצר אותו אלא אם ניתן אישור מיוחד מאת המנהל (מנכ"ל משרד הבריאות) האחראי על התרופות.

המצב ביהודה ושומרון: תקנון המועצות המקומיות (דיני בריאות), סעיף 4 (ב)2) לנספח 5 קובע כי תקנה מספר 4 הנ"ל לא תחול בשטחי יהודה ושומרון. המשמעות היא כי ביהודה ושומרון ניתן לשווק תכשיר רפואי אשר אינו ארוז מראש במפעל המייצר, דבר אשר מעמיד בחשש את מקדם הבטיחות לבריאות הציבור.

מערכת המשפט:

מערכת המשפט ביו"ש מורכבת עקב המאפיינים הייחודיים של האזור ולא נכנס כאן לכל מורכבותה ולדינים השונים החלים לעניין השיפוט בכל מקרה ומקרה.

בית משפט לעניינים מקומיים - סימן ד' לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 מגדיר את הנושאים והסמכויות של בתי המשפט לעניינים מקומיים. מטרתם של בתי המשפט לעניינים מקומיים היא להקל על העומס המוטל על בתי המשפט ה"רגילים" ולפיכך הוסמכו לדון בעניינים מקומיים ובעבירות ע"פ חוקים מוגדרים כמו פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, חוק התכנון והבנייה, חוק רישוי עסקים ועוד. שופטי בית המשפט המקומי הם שופטי בית משפט השלום אשר הוסמכו לכך ע"י מנהל בתי המשפט.

המצב ביהודה ושומרון - סמכותו העניינית של ביהמ"ש לעניינים מקומיים נקבעה בסעיף 126 לתקנון המועצות המקומיות (יהודה והשומרון) והיא שונה לא מעט מזו הישראלית". תחילה, השופטים (כמו בתי המשפט עצמם) מקבלים את מינויים מכוח צו אלוף ולא מכוח מינוי מנהל בתי המשפט. עובדה זו יוצרת מספר בעיות:

נוצר מצב בו ישנו רק מספר מצומצם של שופטים "מורשים" לדון בבתי המשפט המקומיים ביו"ש ואף לעיתים גורמים למצבים בלתי סבירים כמו זה שאירע במסגרת ת"פ 2022/07 - מפקד כוחות צה"ל באיו"ש נ' ברעלי שלמה שם נאלץ תיק לעבור ממעלה אדומים לירושלים בשל שני שופטים שפסלו עצמם, משם עבר התיק לרמלה ועקב חוסר סמכות הוחזר לירושלים, כל זאת לפני קיומו של דיון ענייני.

בנוסף, בית המשפט לעניינים מקומיים ביו"ש הוסמך בסעיף 138 לתקנון לדון כבית משפט לנוער וכבית המשפט לתביעות קטנות. המשמעות היא שהרעיונות העומדים מאחורי הקמת בתי המשפט הייחודיים בישראל בהם התמקצעות השופטים, ייעול ההליכים, הגנה מוגברת על הנאשמים ושאר משתמשי המערכת המשפטית, נפגמים.

בנוסף, האלוף הוא מפקד האזור והריבון המחוקק האחראי על כלל החוקים וכלל המילים ובכלל זאת גם על מינוי השופטים וכך לדוגמא כאשר שופט מפנה את תשומת לבו של המפקד לחוסר, ייתכנו שנים רבות עד אשר תיבחן הסוגיה באופן ענייני. כך לדוגמה כפי שקרה בפס"ד בו ציין השופט כי על המפקד לתקן את התקנון ולהוסיף בצורה מפורשת הסמכה לדון בעתירות מנהליות,

²⁰ת"פ 22/07 - מפקד כוחות צה"ל באיו"ש נ' ברעלי שלמה

הדבר מעולם לא נעשה ועתירות עדיין מוגשות לביהמ"ש המחוזי בירושלים או לבג"ץ ע"פ ההקשר.

דיני איכות סביבה:

החוק להסדרת הטיפול באריזות התשע"א-2011 - מטרת החוק כפי שנקבע במטרות החוק²¹ היא להביא לצמצום כמות הפסולת הנוצרת מאריזות, למנוע את הטמנתה ולעודד שימוש חוזר באריזות. החוק מתקין תקנות בדבר הטיפול באריזות בשיטות "ירוקות" ואוסר על הטמנה של אריזות מתוך הבנה של הנזק הטמון לאיכות הסביבה באי טיפול נכון בפסולת זו.

המצב ביהודה ושומרון: החוק הוחל בצו כנספח לתקנון המועצות המקומיות ובכפוף למספר שינויים. על פי התקנון אסור להטמין פסולת אריזות רק במקרה והיא נכנסת לאחת מהקטגוריות הבאות: הפסולת נוצרה ברשות המקומית או "מחוץ לאזור" (היינו גם אם נוצרה בחו"ל, העיקר שלא נוצרה ביו"ש), הפסולת נוצרה על ידי מתיישב, הפסולת היא פסולת אריזות מופרדת מסוגי פסולת שונים²².

משמעות הדבר היא כי ניתן להטמין פסולת אריזות בשטחי יהודה ושומרון ואף בשטח מועצה אזורית, אשר לא יוצרה בשטח המועצה או בישראל ולא יוצרה על ידי אזרח ישראלי.

חוק אוויר נקי התשס"ח-2008 – על פי החוק, מטרתו היא להביא לשיפור של איכות האוויר וכן למנוע ולצמצם את זיהום האוויר, בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעקרון הזהירות המונעת, והכל לשם הגנה על חיי אדם, בריאותם ואיכות חייהם של בני אדם ולשם הגנה על הסביבה, לרבות משאבי הטבע, המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הציבור ולמען הדורות הבאים ובהתחשב בצורכיהם²³. החוק נכנס לתוקף ביום 1/01/2011.

החוק משתמש בכלים שונים בכדי למנוע את זיהום האוויר כמו: קביעת ערכים מרביים למזהמי אוויר בסביבה, איחוד מערכי ניטור האוויר למערך אחיד ופרסום מסודר של נתוני הניטור לציבור, וכן פרסום תחזית. מתן אפשרות לשר להגנת הסביבה להורות על הקמת מערכי ניטור והפעלתם לגורמים שונים. כך ישנן גם מתן סמכויות לרשויות מקומיות לפעול להפחתת זיהום הנגרם בתחומן, וכן סמכות לשר להורות לרשויות נפגעות זיהום להכין ולבצע תכנית להפחתת הזיהום בתחומן, בנוסף ישנה הטלת חובה על מפעלים גדולים להצטייד בהיתרי פליטה כתנאי להמשך פעילותם, היתר הפליטה יתבסס על הטכנולוגיות הזמינות הטובות ביותר והניתנות ליישום.

המצב ביהודה ושומרון - מהנתונים הידועים לנו חוק זה אינו חל בשטחי יהודה ושומרון (הן בתחומי ההתיישבות והן מחוצה לה) הואיל ולא הוחל בצו. ביהודה ושומרון קיימת חקיקה ישנה, כמו צו שמירת הנקיון²⁴ 1160 משנת 1986 האוסרת על זיהום אוויר באופן כללי וללא הפירוט וההתאמות הנדרשות לצורך בקרה ואכיפה.

משמעות הדבר היא כי בשטחי יהודה ושומרון קיימת הגנה מוגבלת ביותר בנושא זיהום האוויר מכוח חקיקה ישנה אשר אינה מותאמת לחקיקה בישראל ואינה מאפשרת אכיפה מספקת²⁵.

החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 – מטרת החוק היא למנוע, לצמצם ולטפל במפגעים סביבתיים ובריאותיים הנגרמים על ידי אסבסט. כך ע"פ החוק בישראל נדרש קבלן העוסק בפירוק מבנה אסבסט ובפינויו לעבור הסמכה מיוחדת, חלים כללים מפורטים על מבני ציבור שגגותיהם מכוסים באסבסט, אסור לשבור ולסחור באסבסט ועוד.

המצב ביהודה ושומרון: אין איסור על סחר באסבסט ואין חובה לפרק גגות אסבסט שבורים. הסכנה קיימת ורוב המועצות דאגו לפרק את מבני האסבסט על דעת עצמן מתוך הבנת הסכנה שבדבר. בשיחות ופגישות של ארגון ירוק עכשיו עם נציג יועמ"ש איו"ש, הובטח לנציגי הארגון מספר פעמים כי עתיד לצאת צו להסדרת העניין כבר לפני למעלה משנתיים.

²¹ חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011, סעיף 1

²² תקנון המועצות המקומיות, תיקון 210, סעיף 16

²³ חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, סעיף 1

²⁴ צו בדבר שמירת הנקיון, סעיף 2א, צו מס' 1160, 1986- התשמ"ו.

²⁵ מחקר משפטי: החקיקה הסביבתית באזור יהודה ושומרון, עמ' 9, פסקה 2, מרץ 2014.

לסיכום:

כפי שניתן לראות, הבדלי החקיקה הקיימים בין שטחה הריבוני של ישראל ובין שטחי יהודה ושומרון יוצרים פער בין הזכויות והחובות של תושבי ישראל ותושבי יו"ש ויוצרים מעמד של אזרחים סוג א' ואזרחים סוג ב'. כך בנוגע לענייני בריאות, לענייני תכנון ובנייה, לענייני איכות סביבה ועוד תחומים נוספים.

ראוי להזכיר כי במסמך זה הובאו דוגמאות ספורות בלבד וכאמור ישנם פערים נוספים הן בתחומים הנזכרים והן בתחומים אחרים בהם החקיקה חסרה או שאין חקיקה מסדירה כלל ביהודה ושומרון כמו חוק המסדיר את הטיפול בפסולת אלקטרונית. ראוי עוד לזכור כי הפער הנו אף גדול בהרבה מחוץ לתחומי ההתיישבות. הליך החקיקה הדמוקרטי בישראל הריבונית, שונה מהותית מהליך הוצאת צו על ידי מפקד צבאי. לפיכך, נדרשת התאמת חקיקה מקיפה על מנת להשוות את מצבם של תושבי יו"ש לזה של תושבי ישראל למניעת הפליה, לשמירה על זכויות היסוד, לשמירה על הסדר ולהגנה על החי והסביבה.

המסמך נערך ע"י יותם אייל – מתמחה בהנחיית עו"ד יפעה סגל, ובסיוע עו"ד תומר ישראל.

.....
הפורום המשפטי למען ישראל פועל לשקיפות והשבת האמון במערכת המשפט
ולהגנה על האינטרסים הלאומיים של מדינת ישראל והעם היהודי.
.....

ת"ד 2573 ירושלים 9102402 טל': 02-5022202 פקס: 02-5605824

דוא"ל: office@haforum.org.il אתר אינטרנט: www.haforum.org.il